

ROMULUS CORDESCU

PREȘEDINTELE CLUBULUI ROTARY INTERNAȚIONAL - ROMÂNIA:

SCOPUL ACESTEI ORGANIZAȚII ESTE DE A SERVI ATÂT SOCIETATEA CÂT ȘI PE CEI CARE SUNT ÎN NEVOIE

Silvia Constantinescu: Stimate domn Romulus Cordescu, vă rog să aveți amabilitatea să vă prezentați cititorilor mei. Cine sînteiți domnule Cordescu?

Romulus Cordescu: Sunt născut la Iași, la 12 Iulie 1917. Clasele primare le-am făcut aici. Deasemenea studiile liceale, la Liceul Internat. Dintre toate reușitele mele școlărești, cel mai valoros titlu, pentru mine, este de a fi absolvent și bursier al acestui Liceu. După terminarea liceului am venit la București, unde, în 1936, m-am înscris la Facultatea de Drept. În 1936 mi-am luat Licența în Drept, iar în 1941, examenele de Doctorat Juridic.

În 1941 m-am prezentat la concursul de ocupare a unui post de Atașat de Legațiune, la Ministerul Regal al Afacerilor Străine. Nu am reușit. În 1943, m-am prezentat din nou, și de data aceasta, am reușit.

Câteva detalii despre aceasta: era în Aprilie 1941. Îmi luasem licența în Drept cu un an în urmă, iar în primăvara aceluia am îmi luasem toate examenele de Doctorat Juridic (cu bilă "Albă"). Războiul în Vest începuse. Preocupat cu ce voi face cu mine, acum, cu studiile "terminate", citeș în "Universul" că peste două săptămâni este concurs la Ministerul Regal al Afacerilor Străine, pentru ocuparea unor posturi de Atașat de Legațiune (primul grad din cariera diplomatică). Nici odată nu mă gândisem să fac această "meserie". Pentru o serie de motive. Dar mi-am zis, dată fiind situația mea în acel moment, "Ia să încerc!" M-am interesat ce acte sunt necesare, care este programa analitică, și m-am prezentat la concurs. Fără nici o pregătire specifică unei astfel de întreceri. M-am prezentat numai cu (puțina mea) cultură generală. Concursul a constat dintr-o probă scrisă, eliminatoare, care era compusă din două lucrări scrise, una în limba română și cealaltă într-o limbă de mare circulație. Am trecut peste proba scrisă. Din cca. 60 de candidați am rămas, pentru proba orală, vreo 20. Cei rămași în cursă am început să stăm de vorbă între noi. Astfel am aflat dela unul din candidați, care a reușit și cu care, mai târziu, am devenit prieten, că el fusese la Haga, să studieze, la fața locului, organizarea Curții Internaționale de Justiție în vederea acestui concurs. Când am aflat acest "lucru", eu, care știam cum sunt pregătit pentru această "întrecere", am vrut să mă retrag din Concurs. Din spirit "sportiv" (poate) însă, am rămas. La darea rezultatului eu nu figuram printre cei declarați reușiți. Era prima mea nereușită școlărească. După două săptămâni m-am dus la Minister să-mi retrag actele și, bine înțeles, hotărât să nu mai încerc altă dată. În timp ce secretarul concursului îmi căuta actele, a intrat în birou un domn, foarte distins, pe care atunci l-am văzut pentru prima oară. A salutat pe toată lumea și m-a salutat și pe mine. Apoi, foarte politicos, m-a întrebat "ce caut acolo". I-am răspuns că am dat concursul și că, nereușind, am venit să-mi retrag actele. M-a întrebat "cum mă cheamă?". I-am răspuns. A stat un moment pe gânduri și apoi mi-a cerut să-l urmez. Vă închipuiți uimirea mea, mai ales, repet, că pe acest domn atunci îl vedeam pentru prima oară.

L-am urmat. Am intrat într-un birou alăturat, mare și cu o singură mobilă. M-a rugat să mă așez, și nu

Așa cum o roată dințată angrenează prin dinții ei o altă roată dințată, tot așa fiecare rotarian angrenează și este, la rândul lui, angrenat de un alt rotarian, în vederea realizării binelui obștesc.

s-a așezat el mai înainte de a mă așeza eu. M-a întrebat câți ani am (aveam 24) și ce planuri de viitor am. I-am răspuns că pentru un moment nu prea știu exact ce să fac. Mi-a răspuns că, dacă vreau să fac "diplomație", este bine să fiu, mai întâi, funcționar administrativ. În acest fel "Ministerul" mă va cunoaște și el mă asigură că la viitorul concurs, odată cunoscut, nu se va mai întâmpla "accidentul" care s-a întâmplat acum. Și a adăugat îi citez cuvintele: "Cei mai buni din Minister nu sunt cei care au reușit din prima dată" (mai târziu aveam să aflu dela prietenul meu Camil Demetrescu, că el dăduse de trei ori concursul). Am fost de acord. Mi-a dat o hârtie, am scris o cerere, s-a dus el cu ea la Secretarul General, care atunci era Alexandru Cretzeanu, și a venit cu cererea aprobată. Am fost primit ca "dactilograf diurnist" cu o diurnă de 6000 lei pe lună. Care, atunci, era primul salariu al oricărui "titrat" care se angaja la Stat. Așa am intrat eu în Ministerul de Externe. Mi-am început ucenicia dela subșol, dela arhivă. Trecând apoi, pe rând, pe la toate Direcțiile Departamentului, mai puțin Direcția Cifrului și a Cabinetului. Aceasta din cauză că toate Direcțiile erau încadrate cu funcționari administrativi, consulari și diplomatici, cu excepția Direcției Cifrului și a Cabinetului, care era încadrată numai cu diplomați. Din 1941, această Direcție îl avea ca Director pe Grigore Niculescu-Buzești, cel care la 23 August 1944 avea să devină Ministru. În 1943 m-am prezentat din nou la concurs, și de data aceasta am reușit. Între timp, Secretarul General fusese schimbat și în locul lui Alexandru Cretzeanu, care plecase la Ankara (după ce în prealabil își dăduse demisia de la Minister), era acum Dl. Gheorghe Davidescu, cel care fusese Ministru la Moscova și primise "ultimatumul" sovietic, și care fusese și în comisia care interogase la concursul din 1941. Cu noul Secretar General eu, un simplu impieगत (acum) nu avusesem

nici un fel de relații de serviciu, și nici nu aveam cum să am. După ce s-a dat oficial rezultatul concursului, tot Ministerul îl căuta pe "Dudu" (așa îmi spuneau prietenii și așa eram deja pentru cei din Minister), pe care vrea să-l vadă Dl. Secretar General. Din nou uimire (ca și în întâlnirea din 1941).

Cer scuze, dar în graba scrisului am uitat să vă spun că acest om, pe care atunci îl vedeam pentru prima oară, era Georges Duca, Directorul Personalului atunci, cu care am de-venit mai apoi prieten - cu toată diferența dintre noi - și care mi-a marcat toată viața. Datorită lui ca instrument al soartei am devenit Diplomat. Dacă soarta nu mi-l scotea în cale, eu nu mă mai prezentam la concurs și tot ce mi s-a întâmplat de atunci și până astăzi nu știu dacă ar fi fost mai bine sau mai rău decât mi-a fost, dar ceea ce știu este că totul ar fi fost ALTFEL. Mă prezint la Secretarul General Atașat de Legațiune acum. Întrevederea a fost foarte scurtă. S-a ridicat de la locul lui, mi-a întins mâna și mi-a spus: "Domnule Cordescu, te felicit pentru reușită, sunt convins că vei face o carieră strălucită, și MĂ BUCUR CĂ DE DATA ACEASTA NU S-A MAI ÎNTÂMPLAT ACCIDENTUL DE DATA TRECUTĂ". Cu aceste cuvinte întrevederea a luat sfârșit. Dat fiind că eu lucrasem deja la toate Direcțiile, dela numirea mea ca Atașat de Legațiune am lucrat NUMAI la Direcția Cifrului și a Cabinetului, din 1943 până în 1947, când TOT personalul Ministerului a fost dat afară (epurat), dela Secretarul General până la ultimul om de serviciu, atât din Centrală cât și din exterior. Odată intrat în această Direcție, cea mai importantă atunci, am aflat și care a fost "accidentul de data trecută". Prezentându-mă, așa cum am arătat mai sus, numai cu ceea ce știam din ciute și din auzite, am intrat în concurență cu un alt candidat (cu care mai târziu am fost în foarte bune relații, el neștiind că eu "știu"), care era nepotul unui personaj politic cunoscut, avea 30 de ani și la alt concurs nu se mai putea prezenta, și, mai ales, era cunoscut. Sunt cu totul de acord că, între doi candidați, aproximativ la fel de pregătiți, îl preferi pe cel pe care îl cunoști. Oricum însă, atunci în 1941, în ceea ce mă privește, au fost "divergente". Lucrând în această Direcție și fiind, acum, "cunoscut", am fost cooptat în grupul condus de Gr. Niculescu-Buzești, Victor Rădulescu-Pogoneanu și Camil Demetrescu (pentru a-i numi nu-mai pe aceștia), care căuta, în special pentru I. Maniu și D. Brătianu, legături cu Alianții, activitate care a culminat cu "23 August 1944". Dintre cei care, în cadrul Ministerului Regal al Afacerilor Străine, au lucrat pentru trecerea din câmpul Axei în acela al Alianților, nu mai sunt astăzi în viață decât doi sau trei. Printre aceștia, și eu. Iar dintre cei care au fost la Moscova cu ocazia semnării Armistițiului, în viață sunt numai eu - încă. Până în 1947 am lucrat în acest Departament, ca Atașat de Legațiune și apoi ca Secretar de Legațiune. În Noiembrie 1947, când comuniștii prin Ana Pauker au preluat și acest Departament, au dat afară (epurat) tot personalul Ministerului, dela Secretarul General până la ultimul om de serviciu, atât din Centrală cât și dela oficiile din străinătate. Ministerul Regal al Afacerilor Străine a fost ultimul obstacol în fața comuniștilor.

După noi, la o lună, a căzut și Monarhia. ☞ 6